

การนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษและ
จังหวัดอำนาจเจริญ

Implementation of drug prevention policies of subdistrict
administrative organizations in Ubon Ratchathani, Sisaket and
Amnat Charoen provinces

อภิรัฐ จินาพร¹

Apirat Jinaporn¹

Apiratjinaporn@gmail.com

Received: 09/08/68 Revised: 13/09/68 Accepted: 14/09/68

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาทัศนะของพนักงานส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญต่อบัจจัยที่มีผลและปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ 2. เพื่อเปรียบเทียบบัจจัยที่มีผลและปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติจำแนกตามคุณสมบัติของพนักงานส่วนตำบลและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นพนักงาน

¹ นักวิชาการอิสระ

¹ Independent Scholar

ส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ จำนวน 144 คน ผลการศึกษา พบว่า 1.ปัจจัยด้านตัวนโยบาย ด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย ด้านการได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกันโยบาย ด้านบุคลากรงบประมาณ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ 2. ปัญหาด้านการขาดความรู้ความเข้าใจในตัวนโยบาย ด้านบุคลากรและงบประมาณ ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ด้านการเมือง เป็นปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยแตกต่างกันด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย 3.การปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละระดับ มีทัศนะแตกต่างกันในปัจจัยด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย 4. สมาชิกที่เป็นฝ่ายบริหารและสมาชิกที่ไม่ได้เป็นฝ่ายบริหาร มีทัศนะแตกต่างกัน ในด้านบุคลากรและงบประมาณและด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน 5. พนักงานส่วนตำบลและสมาชิก ที่มีระดับความรับผิดชอบต่อชุมชนแตกต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกันในด้านการถ่ายทอดนโยบาย ด้านการได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกันโยบาย ด้านบุคลากรและงบประมาณ 6. พนักงานส่วนตำบลและสมาชิก ที่มีระดับความรับผิดชอบต่อชุมชนแตกต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกันในปัญหาด้านการเมือง

คำสำคัญ : การดำเนินนโยบาย; นโยบายต่อต้านยาเสพติด; การปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research has the following objectives: 1. To study the attitudes of sub-district officials and members of the sub-district administrative organization council in Ubon Ratchathani, Sisaket, and Amnat Charoen provinces regarding the factors and problems in implementing drug prevention policies. 2. To compare the factors and problems in implementing drug prevention policies classified by the qualifications of sub-district officials and members of the sub-district administrative organization council in Ubon Ratchathani, Sisaket, and Amnat Charoen provinces. This research is a quantitative research using questionnaires as a tool for collecting data. The sample group used in this study consisted of 144 sub-district officials and members of the sub-district administrative organization council in Ubon Ratchathani, Sisaket, and Amnat Charoen provinces. The study results found that: 1. The factors affecting policy implementation include: the policy itself, the policy dissemination process, cooperation from stakeholders, and personnel and budget. 2. The problems in implementing the policy include: lack of knowledge and understanding of the policy, personnel and budget, inter-agency cooperation, and politics, with differences in the policy dissemination process. 3. Officials working at different levels of the sub-district administrative organization have different attitudes regarding the policy dissemination process. 4. Executive and non-executive members have

different attitudes regarding personnel and budget and inter-agency cooperation. 5. Sub-district officials and members with different levels of responsibility to the community have different attitudes regarding the policy dissemination process, cooperation from stakeholders, and personnel and budget. 6. Sub-district officials and members with different levels of responsibility to the community have different attitudes regarding the problem of politics.

Keywords: Policy implementation; Anti-drug policy; Local government

บทนำ

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและประเทศชาติ มีการแพร่ระบาดเข้าไปในทุกชนชั้น ทุกอาชีพ เป็นปัญหาที่มีแนวโน้มการขยายตัวการแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้นส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศชาติ แม้จะมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาทั้งในประเทศและต่างประเทศเองก็ตามแต่ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดก็ยังคงทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกัน รัฐบาลก็ได้มีการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566-2570) ขึ้นมาเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงาน เป็นเครื่องมือในการจัดการประสานการปฏิบัติจัดสรรทรัพยากร และติดตามประเมินผลของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในภาพรวม

ถึงแม้ว่าจะมีผลงานที่สูงขึ้น ทั้งการสกัดกั้นยาเสพติด การปราบปราม จับกุม และนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดรักษา แต่การแพร่ระบาดของยาเสพติดในระดับชุมชนหมู่บ้าน ยังคงเป็นปัญหาที่ดำรงอยู่ในหลายพื้นที่และเป็นปัญหาที่ประชาชนสัมผัสโดยตรงและเป็นปัญหาความมั่นคงปลอดภัยของชาติ และยาเสพติดก็ยังคงเป็นตัวการที่สำคัญในการบ่อนทำลายกำลังทรัพยากรบุคคลของชาติ ความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดจะเป็นตัวแปรที่สำคัญให้มีการกำหนดนโยบายและแผนการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกรัฐบาลที่ผ่านมาให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับที่สูงมาก โดยการกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเพื่อประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2558, หน้า 1)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดฉบับนี้ เป็นการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบ และมุ่งเน้นการลดระดับความรุนแรง ของปัญหายาเสพติด จนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ เสริมสร้างให้มีการบูรณาการนโยบาย และแผนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน เป็นกรอบทิศทางในการบริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร งบประมาณ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งการกำกับติดตามและประเมินผลทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรี

สะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญ เป็นพื้นที่ที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา ทำให้มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดเป็นจำนวนมาก และองค์การบริหารส่วนตำบล ก็เป็นหน่วยงานหนึ่งซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ศึกษาถึงการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 20 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2566 หน้า 1)

จากสภาพการณ์ดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาทัศนคติของพนักงาน ส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญต่อบัณฑิตที่มีผลและปัญหาในการนำ นโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ รวมทั้งเปรียบเทียบบัณฑิตที่มีผลและ ปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติจำแนกตามคุณสมบัติ ของพนักงานส่วนตำบลและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด อุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผล ต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มี อาการถอนเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกาย และจิตใจอย่างรุนแรง

ตลอดเวลาและสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืช หรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษผสมอยู่

2. องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเรียกว่า อบต. หมายถึง หน่วยงานระดับท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ซึ่งกำหนดให้ยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโดยให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

3. โครงสร้างขององค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเรียกว่า ชั้น อบต. หมายถึง โครงสร้างของสายงานและสายการบังคับบัญชารวมทั้งจำนวนพนักงานส่วนตำบล ปัจจุบันมีการแก้ไขประเภทของ อบต.แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ 1.อบต.ขนาดใหญ่ 2.อบต.ขนาดกลาง 3.อบต.ขนาดเล็ก ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ชั้นตามสัดส่วนรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ

4. พนักงานส่วนตำบล หมายถึง ข้าราชการและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆในองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่องค์การบริหารส่วนตำบลรับรองต่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราว ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 72 วรรค 3

5. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยการเลือกตั้ง หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการเลือกตั้งจากหมู่บ้านในตำบลนั้นๆ หมู่บ้านละ 2 คน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี

6. ระดับความรับผิดชอบของต่อชุมชน หมายถึง ระดับความรู้สึกสำนึกในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อชุมชน

7. ความรู้ความเข้าใจเรื่องโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของพนักงานส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

8. นโยบายด้านการป้องกันยาเสพติด หมายถึง นโยบายยาเสพติดปี 2568 มุ่งเน้น "Seal Stop Safe" สกัดกั้นยาเสพติดเข้าประเทศและปราบปรามผู้ค้ารายใหญ่ พร้อมกับบำบัดผู้เสพให้กลับสู่สังคมผ่านการให้โอกาส สร้างอาชีพ และฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยมีเป้าหมายให้หมู่บ้านและชุมชนปลอดยาเสพติด ผ่านการบูรณาการการทำงานของทุกหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

คุณสมบัติของประชากร กลุ่มเป้าหมาย

1. การปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีโครงสร้างแตกต่างกัน
2. สถานภาพการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ระดับความรับผิดชอบต่อชุมชน
4. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปรตาม

ปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ

1. การขาดความรู้ความเข้าใจในตัวนโยบาย
2. ด้านบุคลากรและงบประมาณ
3. ด้านความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงาน
4. ด้านการเมือง

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ

1. ด้านตัวนโยบาย
2. ด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย
3. ด้านการได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกับนโยบาย
4. ด้านบุคลากรและงบประมาณ

ที่มา: วรเดช จันทรศร.(2551). ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

กรุงเทพฯ: สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย..

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี และเห็นถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนของจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดใกล้เคียงคือจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญ ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานระดับท้องถิ่นที่ได้รับการกระจายอำนาจและมีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่มากที่สุด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. เจาะจงเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอที่มีพื้นที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านของทั้ง 3 จังหวัด จำนวน 14 อำเภอ

2. ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) เลือกกลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละระดับชั้นมาอำเภอละ 1 องค์การบริหารส่วนตำบล โดยหากในแต่ละระดับชั้น อำเภอใดมีตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพียง 1 แห่งก็เลือกตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล นั้นมาเลย ขั้นตอนนี้เราจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 แห่ง

3. จัดกลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 องค์การบริหารส่วนตำบล โดยแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เลือกตัวอย่างที่มีสถานภาพการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน โดยเลือกตัวอย่างที่เป็นพนักงานส่วนตำบลจำนวน 3 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6 คน ดังนั้นขั้นตอนนี้จะได้กลุ่มตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบล ละ 9 คน รวม 20 องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นจำนวนทั้งสิ้น 180 คน

อย่างไรก็ตามในการดำเนินการวิจัย มีกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืนมาจำนวน 144 คน คิดเป็น 80 %

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ในการวิจัยและการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างโดยการศึกษาวิจัยใน 4 ลักษณะ คือ

1.1 การปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีโครงสร้างแตกต่างกัน

1.2 สถานภาพการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล

1.3 ระดับความรับผิดชอบต่อชุมชน

1.4 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระดับชั้น อำนาจหน้าที่ และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. ตัวแปรตาม(Dependent Variables) ได้แก่ ทักษะที่มีต่อปัจจัยที่มีผลในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ และทักษะที่มีต่อปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทักษะที่มีต่อปัจจัยที่มีผลในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ พิจารณาใน 4 ด้าน ได้แก่

2.1.1 ด้านวินัย

2.1.2 ด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย

2.1.3 ด้านการได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกับนโยบาย

2.1.4 ด้านบุคลากรและงบประมาณ

2.2 ทศนะที่มีต่อปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติพิจารณา 4 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ด้านการขาดความรู้ความเข้าใจในตัวนโยบาย

2.2.2 ด้านบุคลากรและงบประมาณ

2.2.3 ด้านความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงาน

2.2.4 ด้านการเมือง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือหลักในการวัดผล โดยเป็นแบบสอบถามที่ออกแบบมาเพื่อใช้สำรวจข้อมูลทั่วไปและคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา และสำรวจทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัจจัยที่มีผลและปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกัน ยาเสพติดไปปฏิบัติ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามและรายละเอียดของการวัดในเรื่องต่างๆ เป็นดังนี้

1. ลักษณะของแบบสอบถามและการวัด

แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล และสถานภาพการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยคำถามจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกเป็น 2 ด้าน คือ

2.1 คุณสมบัติด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน ประกอบด้วยคำถามจำนวน 22 ข้อ โดยให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในข้อความแต่ละข้อ ซึ่งแบ่งความคิดเห็นเป็น 4 ระดับ

2.2 คุณสมบัติด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระดับชั้น อำนาจหน้าที่และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยคำถามจำนวน 20 ข้อ โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามว่าข้อความแต่ละข้อถูกหรือผิด

ตอนที่ 3 เป็นการสำรวจทัศนะที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติในด้านต่างๆ แยกเป็น

3.1 ปัจจัยเกี่ยวกับตัวนโยบาย ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 4 ข้อ

3.2 ปัจจัยด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบายประกอบด้วยคำถามจำนวน 2 ข้อ

3.3 ปัจจัยด้านการได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกันนโยบาย ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 5 ข้อ

3.4 ปัจจัยด้านบุคลากรและงบประมาณ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นการสำรวจทัศนะที่มีต่อปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 15 ข้อ โดยให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในข้อความแต่ละข้อ ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ สำหรับคำถามเพื่อสำรวจทัศนะที่มีต่อปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติด้านต่างๆ แยกเป็น

4.1 ปัญหาด้านการขาดความรู้ความเข้าใจในต้นนโยบาย ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 4 ข้อ

4.2 ปัญหาด้านบุคลากรและงบประมาณ ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 4 ข้อ

4.3 ปัญหาด้านความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงาน ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 4 ข้อ

4.4 ปัญหาทางการเมือง ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 3 ข้อ

การเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล

ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ โดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับอธิบายคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง และแสดงทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบัจจัยที่มีผลและปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ค่า F-test และค่า T-test สำหรับวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสมมติฐาน

ผลการวิจัย

1. คุณสมบัติทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

พนักงานส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 144 คน จำแนกตามคุณสมบัติต่างๆดังนี้

1.1 ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 จำนวน 44 คน ชั้น 2 จำนวน 32 คน ชั้น 3 จำนวน 21 คน ชั้น 4 จำนวน 24 คน และชั้น 5 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 , 22.2 , 14.6 , 16.7 และ 16.0 ตามลำดับ

1.2 สถานภาพการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวอย่างเป็นพนักงานส่วนตำบลจำนวน 60 คน เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 84 คน โดยในจำนวนนี้เป็นฝ่ายบริหารจำนวน 48 คน ไม่ได้เป็นฝ่ายบริหาร จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 , 18.7 , 11.1 , 14.6 และ 13.9 ตามลำดับ

1.3 ระดับความรับผิดชอบต่อชุมชน

กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับความรับผิดชอบต่อชุมชนต่ำ จำนวน 53 คน ระดับความรับผิดชอบต่อชุมชนสูงจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 และ 60.7 ตามลำดับ

1.4 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 82 คน มีความรู้อยู่ในระดับสูงจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 73.2 และ 26.8 ตามลำดับ

2. ทิศนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบัณฑิตที่มีผลในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ

2.1 บัณฑิตด้านตัวนโยบาย ซึ่งหมายถึง นโยบายที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายชัดเจน ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนะเห็นด้วยอย่างมากว่าบัณฑิตด้านนโยบายเป็นบัณฑิตที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยทัศนะ $\bar{X} = 4.17$

2.2 บัณฑิตด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย ซึ่งหมายถึง การได้จัดประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของนโยบายให้แก่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะเห็นด้วยอย่างมาก ว่าบัณฑิตด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบายเป็นบัณฑิตที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยทัศนะ $\bar{X} = 4.13$

2.3 บัณฑิตด้านการได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกันโยบาย หมายถึง ความร่วมมือจากผู้นำและประชาชนในชุมชนหรือท้องถิ่นรวมทั้ง

หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะเห็นด้วยอย่างมาก ว่าปัจจัยด้านการได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกับนโยบายเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.04$ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาปัจจัยนี้เฉพาะประเด็นการต้องพึงพิงหน่วยงานระดับจังหวัด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนะเห็นด้วยปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.01$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.37 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนะแตกต่างกันมากในเรื่องนี้

2.4 ปัจจัยด้านบุคลากรและงบประมาณ หมายถึง จำนวนและคุณภาพของบุคลากรผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้งงบประมาณที่ได้รับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะเห็นด้วยอย่างมาก ว่าปัจจัยด้านบุคลากรและงบประมาณเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.02$

3. ทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ

3.1 ปัญหาด้านการขาดความรู้ความเข้าใจในต้นนโยบาย หมายถึง การขาดความรู้ความเข้าใจในต้นนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะเห็นด้วยอย่างมาก ว่าปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในต้นนโยบายมีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.96$

3.2 ปัญหาด้านบุคลากรและงบประมาณ หมายถึง ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร หรือบุคลากรที่มีอยู่ขาดคุณภาพ ความพร้อม และไม่ให้ความสำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้งการขาดงบประมาณ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะ

เห็นด้วยอย่างมาก ว่าปัญหาด้านบุคลากรและงบประมาณนี้เป็นปัญหาต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.94$

3.3 ปัญหาด้านความร่วมมือและประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การขาดความร่วมมือและประสานงานจากผู้นำชุมชน ประชาชนในท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะเห็นด้วยอย่างมาก ว่าปัญหาด้านการความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นปัญหาต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.07$

3.4 ปัญหาด้านการเมือง หมายถึง การปรับเปลี่ยนผู้บริหารท้องถิ่น การขาดความสนใจและไม่ให้ความสำคัญต่อนโยบายที่ผู้บริหารท้องถิ่นเดิมทำได้ ทำให้นโยบายขาดความต่อเนื่อง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนะเห็นด้วยอย่างมาก ว่าปัญหาด้านการเมืองเป็นปัญหาต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.87$

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาปัญหานี้เฉพาะประเด็นการปรับเปลี่ยนผู้บริหารท้องถิ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะเห็นด้วยปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.33$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนะต่อเรื่องนี้แตกต่างกันมาก

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับชั้นขององค์กรแตกต่างกัน มีทัศนะต่อปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติแตกต่างกัน โดยเป็นความแตกต่างระหว่างกันในกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 กับกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานอยู่

ในองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 5 และแตกต่างกันในปัจจัยด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับที่ $\alpha = 0.05$ ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนด

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันมีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลและปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนด โดยเป็นความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นฝ่ายบริหาร กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ได้เป็นฝ่ายบริหาร และมีความแตกต่างกันในทัศนคติต่อปัญหาด้านบุคลากรและงบประมาณ และปัญหาด้านความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$

3. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรับผิดชอบต่อชุมชนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลและปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนด โดยเป็นความแตกต่างกันในปัจจัยด้านกระบวนการถ่ายทอดนโยบาย ด้านบุคลากรและงบประมาณ และปัญหาด้านการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$

4. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีผลและปัญหาในการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนด

อภิปรายผลการวิจัย

1) แนวนโยบายการนำนโยบายไปปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน ผลการวิจัย พบว่า มีการจัดทำแผนนโยบายยาเสพติด บรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการตามภารกิจของนโยบายในระดับภาคในขั้นตอนของการแปลงนโยบายออกเป็นแนวทางปฏิบัติ ออกมาในรูปของแผนงานหรือโครงการจากกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการวางกรอบแผนงาน มาสู่ระดับท้องถิ่นที่อยู่ภายใต้ บทบาทภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนตำบล ในยุทธศาสตร์ด้านสังคมและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสอดคล้องกับวาระเจตนารมณ์ (2559) ที่กล่าวว่าแนวทางปฏิบัติเป็นนโยบายระดับจุลภาค ที่มาจากหน่วยงานระดับล่าง รับนโยบาย แผนงาน หรือโครงการมาจากเบื้องบน มาปรับเปลี่ยนเป็นแนวทางการปฏิบัติงานผ่านกลไกศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด และ ศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับทราบนโยบายนำไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับพื้นที่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกระทรวงมหาดไทยตามยุทธศาสตร์ด้าน Demand ,Potential Demand และด้านการบริหารจัดการงานแบบบูรณาการ ตามหลักการการพลังแผ่นดิน การนำนโยบายไปปฏิบัติจากบนลงสู่ล่าง (Top-down of implementation) ซึ่งนำมาสู่การวางแผนคือผลผลิตของนโยบาย ในการนี้กรอบการทำงานในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทภารกิจที่มีแผน กฎหมายและระเบียบรองรับ การทำงานด้านงานยาเสพติดอยู่แล้ว ทั้งนี้มาจากการกำหนดนโยบายและการนำไปปฏิบัติในการวางแผน ควรที่จะมีการมอบอำนาจบทบาทหน้าที่เฉพาะ

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างชัดเจน เนื่องจากสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน ตามที่ตารุณี พุ่มแก้ว (2565) ได้กล่าวไว้ โดยการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญ มีการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ที่มาจากข้อบัญญัติท้องถิ่น และการนำกระบวนการวางแผนที่มาจากความต้องการของประชาชน ซึ่งมีการทำแผนชุมชนโดยการทำประชาคมในประเด็นการพัฒนาสังคม โดยมีเรื่องยาเสพติดอยู่ในกระบวนการค้นหาปัญหาและแนวทางอันเป็นภารกิจหลักที่ต้องทำผ่านแผนพัฒนา 3 ปี กล่าวได้ว่าการวางแผนที่ไม่ชัดเจนในวัตถุประสงค์ และอำนาจที่ให้องค์กร มีความสามารถหรือสมรรถนะขององค์กรในการปฏิบัติ อาจทำให้เกิดปัญหาด้านการควบคุม แนวทางปฏิบัติ แผนงาน ตลอดจนมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติโดยรวมได้ (วรเดช จันทร, 2559)

1.2 ด้านการจัดองค์กร ผลการวิจัย พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดอำนาจเจริญ มีการจัดโครงสร้างองค์กร 2 ลักษณะ คือ 1) ยุทธศาสตร์หลักตามกรอบและกลไกการจัดการของกระทรวงมหาดไทย เป็นไปตามกระบวนการของการแปลงแผนงานในระดับมหภาคที่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันภายใต้โครงสร้างการบริหารงานส่วนกลางและการจัดโครงสร้าง 2) การจัดตามภารกิจหน้าที่อีกภารกิจหนึ่งขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่แล้วแต่การเพิ่มบทบาทหน้าที่ เป็นเพียงการเพิ่มกิจกรรมให้มากขึ้น และเป็นการรวมภารกิจของหลาย ๆ หน่วยงาน ที่มีนโยบายเชื่อมโยงกัน หลายหน่วยงานทั้งภายในกระทรวงเดียวกันหรือเชื่อมโยงกับกระทรวงหรือกรมอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา (2551) ทั้งนี้้องค์การบริหารส่วนตำบล มีการจัดองค์กรตามยุทธศาสตร์การบูรณาการงานภารกิจโดยใช้การมี

ส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงสร้างของกระทรวงมหาดไทยและศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดและอำเภอแต่การทำงานยาเสพติดยังคงเป็นไปตามโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีการจัดองค์กรโดยใช้หลักการบริหารการแบ่งงานกันทำ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบที่เป็นทางการ ในตำแหน่งผู้บริหารสั่งงานตามระบบของการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดส่วนราชการหรือองค์กรที่มีความแตกต่างกัน โครงสร้างหรือภารกิจระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับส่วนภูมิภาค

1.3 การงบประมาณ ผลการวิจัย พบว่า งบประมาณเป็นการจัดการการเงินของรัฐบาลที่นำไปหาหมายจากสถานการณ์ยาเสพติดโดยใช้บริบทชุมชนที่แตกต่างกันและการแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นตัวกำหนดโดยฝ่ายปกครองเป็นผู้จัดทำข้อมูลเพื่อนำไปให้องค์การบริหารส่วนตำบล มาทำโครงการฟื้นฟูและอบรมเป็นรายหัว เพื่อนำไปสู่การประเมินนโยบาย ทั้งนี้งบประมาณจากนโยบายเป็นเป้าหมายในการกำหนดแผนการดำเนินงาน สอดคล้องกับ สุรีย์ ตำรัสศิริรัตน์ (2547) ที่กล่าวว่า งบประมาณมีข้อจำกัดในการจัดสรร ในเรื่องระยะเวลาและจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจร่วมกัน ในการเบิกจ่ายงบประมาณที่มีโครงการเป็นตัวกำหนดระยะเวลา ทำให้การดำเนินงานเกิดอุปสรรค การให้ความรู้เรื่องการเบิกจ่ายและการสร้างความเข้าใจ ควรจะกำหนดก่อนการวางแผนและให้การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนเข้ามารับทราบการจัดสรรงบประมาณทุกระดับขององค์กรที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการนำมาใช้จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาในด้านหลักการและการปฏิบัติงาน และการประเมินผล

2) ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 การวางแผน พบว่า เป็นไปตามต้องการของผู้นำกำหนดนโยบายระดับชาติ ไม่ใช่ท้องถิ่น ทำให้บทบาทภารกิจที่ไม่มีความต่อเนื่อง ผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตลอดเวลา การวางแผนทุกด้านโดยเฉพาะผู้ปฏิบัติหรือบุคลากรมีความจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจการขับเคลื่อนการทำงาน การขาดคุณสมบัติเฉพาะ และการวางโครงสร้างที่ขึ้นอยู่กับนโยบายส่วนบนเพียงอย่างเดียว ทำให้เกิดความล่าช้าจากกระบวนการ และเงื่อนไขกฎระเบียบในการเชื่อมโยงแผนที่ต้องมีการควบคุมกับภาคส่วนอื่นๆ ทำให้การวางแผนไม่เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนกลางกำหนด ทั้งนี้ปัญหาความไม่ชัดเจนในด้านอำนาจ บทบาทหรือภารกิจที่เกิดการเปลี่ยนแปลงแผนและโครงสร้างตลอดเวลา และระเบียบและขั้นตอน ความสอดคล้องในการนำมาปฏิบัติไม่เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 จังหวัด มีเงื่อนไขในการจัดการที่มีความแตกต่างด้านสภาพพื้นที่และนโยบายขององค์กรการบริหารส่วนตำบล ที่มีภารกิจทับซ้อน ทำให้เกิดการทำงานที่มีเป้าหมายตามตัวชี้วัดและปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามความต้องการของนโยบายระดับชาติ และการสร้างความร่วมมือเครือข่ายและหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ไม่เป็นไปตามแผนงาน ด้วยเกิดจากภารกิจหน้าที่ขององค์กรที่ความแตกต่างหรือความรับผิดชอบที่เป็นไปตามโครงสร้างจากการวางแผนเป็นไปตามเงื่อนไขของส่วนกลาง ซึ่งไม่สามารถสร้างความร่วมมือภายใต้การพูดคุยแลกเปลี่ยนตั้งแต่เริ่มกระบวนการ

2.2 การจัดองค์กร พบว่า การกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ เป็นเพียงการทำตามภารกิจหลักของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จังหวัด อำเภอบึงสามพัน และตำบล มีการจัดโครงสร้างองค์กรโดยทับซ้อนภารกิจหลักของ องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีการทำงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในด้านสังคมอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายใต้ภารกิจหลัก เป็นปัญหาด้านสมรรถนะ ที่ทำให้เกิดปัญหาการจัดองค์กรที่มาจากการทำงานตาม โครงการจากส่วนกลาง ไม่เป็นไปตามภารกิจหลักที่องค์การบริหารส่วนตำบลมี วัตถุประสงค์ ในการทำงานยาเสพติดในแต่ละพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 3 จังหวัด จะต้องเป็นไปตามความรู้และความเข้าใจในบริบทท้องถิ่น ทั้งนี้การจัดองค์กรมีปัญหาด้านความรับผิดชอบในด้านความร่วมมือของผู้นำกลุ่มองค์กรใน ชุมชนที่ขาดการมีส่วนร่วม และร่วมมือที่มีจากสาเหตุที่มีเงื่อนไขข้อจำกัดเรื่อง เวลา และการมาสร้างความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติ

2.3 การจัดการบุคลากร พบว่า ปัญหาด้านสมรรถนะหลัก ไม่มีการ กำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน ความ รับผิดชอบ บุคลากรมีการดำเนินงานภายใต้อำนาจหน้าที่หลักของตำแหน่งหลักที่ มีอยู่ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลควบคู่ไปกับดำเนินนโยบายจาก ส่วนกลางที่ยังไม่สามารถตอบสนองความเข้าใจและทักษะของบุคลากรที่จะมา ทำงานด้านยาเสพติดที่ชัดเจน ทำให้การควบคุมบุคลากรขององค์การบริหารส่วน ตำบล ทำได้เพียงการใช้การมีส่วนร่วมในทุกฝ่ายงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะหน้า แต่ยังคงต้องมีบริบทความเข้าใจเกิดขึ้นจากคำสั่งจากส่วนกลาง ในด้านความ ร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ปัญหาเกิดจากการทำงานตามภารกิจที่ ได้รับคำสั่งจากส่วนกลาง ไม่ได้เกิดจากความต้องการของเจ้าหน้าที่ที่รับทราบ

ข้อมูลเชิงลึกมากกว่า และความรู้ความสามารถเรื่องยาเสพติดอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ส่งผลต่ออำนาจในการดำเนินงานมีความแตกต่างภายใต้ระเบียบและบทบาทหน้าที่ การดำเนินงานจึงไม่เป็นไปตามเป้าหมายตามช่วงเวลา

2.4 การกำกับงาน พบว่า ปัญหาด้านการควบคุมจะเห็นเด่นชัดภายใต้การกำหนดบทบาทหน้าที่ในกรอบของการทำงานและระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาสู่องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สอดคล้องตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง จะเห็นได้จากการวางแผน การจัดองค์กรที่มีการกำหนดและเป็นไปตามโครงสร้างการทำงานของส่วนกลาง ซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่อเนื่องกันมาคือการทำงานร่วมกันกับองค์กรอื่นที่เกิดจากปัญหาทางด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานราชการและองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินตามอำนาจการสั่งการจากนโยบายส่วนกลาง เป็นเพียงการดำเนินการตามโครงการและการปฏิบัติงานเชิงพื้นที่ ทั้งนี้ปัญหาทางด้านความสับสนและความผูกพันขององค์กร เกิดขึ้นจากการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน แต่ขาดความสัมพันธ์ในการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกส่วนราชการ กลุ่มเป้าหมายและประชาชน ในการกำกับงานให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาเสพติดให้ตรงจุด

2.5 การประสานงาน พบว่า การขาดความเข้าใจในกระบวนการดำเนินการจัดกิจกรรมหรือโครงการในเรื่องของเวลาและบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน เป็นปัจจัยสำคัญของปัญหาด้านความร่วมมือ ส่งผลให้การควบคุมและอำนาจ เกิดจากฝ่ายปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดประชาชนมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การประสานงานจะต้องขอความช่วยเหลือ ร่วมมือจากฝ่ายปกครอง ในการทำความเข้าใจกับชุมชน ทั้งนี้การจะทำให้การแก้ไขปัญหาเสพติดให้ตรงจุด

ติดตรงตามเป้าหมาย การทำงานและการบูรณาการร่วมกัน การสร้างความเข้าใจ ส่งผลต่อปัญหาอำนาจและความสัมพันธ์ ที่มีเพียงการปฏิบัติงานเป็นไปตาม ความสัมพันธ์ในระดับปัจเจกบุคคลความสัมพันธ์ส่วนตัวเท่านั้น

2.6 การรายงาน พบว่า ปัญหาด้านสมรรถนะ เป็นปัจจัยหลักจากที่ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีข้อมูลหรือรายละเอียดการรายงานผลประกอบข้อมูล เชิงลึก ที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ค้า ผู้เสพ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ไม่สามารถประเมินภาพรวมที่ ได้ และการควบคุม ที่ส่งผลให้การรายงานข้อมูลมาจากผู้ปฏิบัติงานเชิงพื้นที่ โครงสร้างการทำงานมีและวิธีการยังมีการใช้รูปแบบเดิม แต่บริบทหรือ สถานการณ์ในพื้นที่เปลี่ยนแปลง ทำให้การรายงานผลสำเร็จล่าช้า และเกิดปัญหา ทางด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายปกครอง ที่มี บทบาทการทำงานที่แตกต่าง เพราะระเบียบ อำนาจมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ กิจกรรมโครงการเป็นการเก็บข้อมูลไว้ร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้ง รายงานผลตามกรอบและบันทึกไว้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานตามภารกิจ เร่งด่วนเท่านั้น เมื่อการเมืองเปลี่ยนโครงสร้างเปลี่ยน จึงไม่เกิดความต่อเนื่อง รวมทั้งสถานการณ์ยาเสพติดมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รายงานผลจึงเป็นการ เปรียบเทียบเชิงปริมาณตามตัวชี้วัดเท่านั้น

2.7 การงบประมาณ พบว่า ปัญหาด้านสมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญ คือ การขาดความชัดเจนในขั้นตอนการเบิกจ่าย ที่เกิดจากการกำหนดระยะเวลาที่ทาง ส่วนกลางกำหนดให้ทำโครงการ ไม่สามารถทำให้แล้วเสร็จในระยะเวลาที่กำหนด การควบคุม ภายใต้การกำหนดรายละเอียดผู้เข้าร่วมที่ชัดเจนจากส่วนกลาง แต่ การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ยาเสพติดของกลุ่มเสี่ยง ที่ไม่มาตามกำหนด เกิด ปัญหาความร่วมมือและทำให้เกิดความล่าช้าจากการประสานงานและความร่วมมือ

ของกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการร่วม เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงองค์การบริหารส่วนตำบลต้องหางบประมาณจากส่วนอื่นที่เป็นงบประมาณของตนเองมาดำเนินการเพื่อไม่ให้กระทบกับการเบิกจ่ายเป็นไปตามวันเวลา การกำหนดของส่วนกลาง ตามระเบียบเดียวกัน แต่โครงการจำเป็นต้องมีการดำเนินไปตามความพร้อมของชุมชนและกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ไม่อาจคาดเดาได้ ทั้งนี้ จึงไม่เป็นไปตามกรอบและเงื่อนไข องค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องหางบประมาณสำรองก่อนและหลังของกิจกรรมที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการให้ตรงตามกำหนดเวลา

3) ปัจจัยและองค์ประกอบที่นำไปสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายยาเสพติดไปปฏิบัติ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

ปัจจัยสำคัญที่จะสามารถนำไปสู่ความสำเร็จของการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ลำดับแรก พบว่า ในด้านการวางแผน พบว่า นโยบายเกิดจากการกำหนดจากรัฐบาลหรือส่วนกลาง ทำให้การทำงานสามารถเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดตามคำสั่ง มีการทำงานโดยใช้แผนการบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน ทำให้การจัดทำแผนมีความชัดเจนเป็นไปตามขั้นตอนที่กระทรวงมหาดไทยผู้รับผิดชอบกำหนด ลำดับที่สอง พบว่า ด้านการจัดองค์กร เนื่องจากรูปแบบและโครงสร้างการจัดองค์กรมีส่วนงานที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ในการตีความการปฏิบัติงานตามกรอบการทำงานที่เป็นระบบและเอื้ออำนวยกับการทำงานที่จะได้บุคลากรที่มีคุณภาพมาปฏิบัติงาน และช่วยเหลือบุคลากรที่ไม่มี ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ทำงาน ส่งผลในด้านการพัฒนาความรู้จากการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด ลำดับที่สามพบว่า การจัดการบุคลากร การมีส่วนงานที่มี

โครงสร้างที่ชัดเจนแบบทางการ ทำให้การจัดอัตรากำลังนั้นเป็นไปรอบการทำงาน และสามารถทำตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานตามนโยบายได้เป็นอย่างดี เชื่อมโยงและมีลักษณะเหมือนกันลำดับที่สี่ การกำกับงาน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ตามคำสั่งที่ได้รับมาตามระบบและกลไกของนโยบายยาเสพติด การดูแลและการมอบหมายงานเป็นไปตามระบบ ขั้นตอน จากส่วนกลางทำให้มีความเป็นเอกภาพในการจัดการผลของการปฏิบัติได้ ลำดับที่ห้า พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการทำงานด้านการประสานงานจึงมีลักษณะใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวในการขอความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและผู้นำชุมชนได้มากกว่ารวมทั้งผู้นำ จากฝ่ายปกครองที่เป็นตัวแทนของส่วนกลางหรือราชการ สามารถที่จะดำเนินการได้อย่างรวดเร็วในการขอความช่วยเหลือในเรื่องของการป้องกันสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในชุมชนได้ดี ลำดับที่หก การรายงาน พบว่า เป็นไปตามกรอบการทำงาน ขั้นตอน กระบวนการของนโยบายตามความเป็นจริง ซึ่งมีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยต่อการสั่งการ สามารถดำเนินการแก้ไขหรือรับทราบในกระบวนการที่ไม่ชัดเจนในขั้นตอนที่ทำให้เกิดปัญหาในการรายงานผลสัมฤทธิ์ได้ และลำดับสุดท้ายในการใช้งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับ ได้มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ทำให้สามารถผลการดำเนินงานเป็นไปตามตัวชี้วัดและการบริหารจัดการร่วมกันกับส่วนกลางได้เป็นอย่างดีในการรายงานผลงบประมาณ และผลสัมฤทธิ์ของนโยบายยาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาสรุปเป็นข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแนวทางและการกำหนดนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติด รวมทั้งนโยบายด้านอื่นๆ ดังนี้

1. ในการมอบนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติด หรือนโยบายใดให้แก่หน่วยงานระดับท้องถิ่นไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล หน่วยงานที่กำกับดูแลนโยบายในระดับจังหวัด ควรมีการจัดประชุมชี้แจงแก่ผู้ปฏิบัติทุกหน่วย และทุกระดับ ให้มากกว่าที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย ในเรื่องวัตถุประสงค์ เป้าหมาย งบประมาณ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติที่ตรงกัน และเพื่อลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากความสามารถที่แตกต่างกันในการถ่ายทอดข้อความ หรือการสื่อความหมายของเจ้าหน้าที่ พนักงานหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้มาร่วมประชุมรับนโยบาย

2. การนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดหรือนโยบายใดไปปฏิบัติ ควรมีการประสานกับผู้นำชุมชน ประชาชนในท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มากขึ้นเกิดความร่วมมือและประสานการปฏิบัติ เพื่อลดความซ้ำซ้อน ทั้งในเรื่องกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ดำเนินการ อันจะก่อให้เกิดการใช้งบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และบุคลากรร่วมกัน เป็นการลดปัญหาด้านขาดแคลนบุคลากร งบประมาณ และการขาดความร่วมมือประสานงานกันด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่องนี้ ในกลุ่มประชากรในพื้นที่เขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่น เพื่อที่จะได้ทราบถึงการนำนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป
2. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่นและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด
3. ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างเทศบาลนครและองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการดำเนินงานและปรับปรุงให้สอดคล้องต่อสภาพปัญหาของพื้นที่มากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงมหาดไทย. (2562). หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่มท 0810.5/ว 3188 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2562 เรื่อง การกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- ดรุณี พุ่มแก้ว. (2565). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการศึกษา: ศึกษากรณีองค์การบริหารจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารสถาบันพระปกเกล้า, 20(3), 63-95.

วรเดช จันทรศร. (2549). การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. ใน เอกสารการสอน
ชุดวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน, หน่วยที่ 5, หน้า 195-235.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วรเดช จันทรศร. (2559). ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพฯ: พริกหวาน.

ศิริพงษ์ ลดาลลย์ ณ อยุธยา. (2551). ทฤษฎีและแนวความคิดทางรัฐประศาสน
ศาสตร์. เชียงใหม่: ภาควิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรีย์ ดำรัสศิริรัตน์. (2547). การจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น. สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2566). นโยบายและ
แผนระดับชาติว่าด้วย การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2566-2570. เมื่อ 30 พฤษภาคม 2567, จาก
[https://www.oncb.go.th/Home/PublishingImages/Pages/นโยบายและ
แผน ระดับชาติ%2066-70.pdf](https://www.oncb.go.th/Home/PublishingImages/Pages/นโยบายและแผนระดับชาติ%2066-70.pdf)